

За інформаційної підтримки
Міністерства освіти
і науки України

 Експертус
Освіта

oplatforma.com.ua

Музичний **КЕРІВНИК**

№ 10/жовтень/2024

ЩОМІСЯЧНИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ЖУРНАЛ

Музична іграшка
цифрової доби — розвага,
розвиток чи ризик?

4

Як створити ілюстрації
за допомогою програми Copilot

26

Розвага «День народження
піаніно»

36

Фісташкове диво, або
Перкусійний трясунець
власноруч

44

ТЕМА ЧИСЛА:

**Музична сумка
з «кольоровими»
іграми**

поради спеціалістів

Тетяна Прокопович

- 4** **Музична іграшка цифрової доби: розвага, розвиток чи ризик?**
Цифрова доба кардинально змінила асортимент музичних іграшок — стрімко розширилися їхні розважальні та розвивальні можливості. Розберемося, як віднайти розумний баланс між привабливими для дітей інноваційними технологіями та перевіреними часом засобами музичного розвитку. А також — чи є нині місце традиційній музичній іграшці

- 9** **Музичне мистецтво: основні освітні завдання в роботі з дітьми раннього віку**
Пам'ятка

- 10** **Показники компетентності дитини на кінець третього року життя**
Пам'ятка

- 11** **Три помилки в роботі з дітьми раннього віку**
Шпаргалка

скарбниця досвіду

Тетяна Вовк

У статті знайдете:

- 12** **Музична сумка з «кольоровими» іграми**
підказки, як поєднати музику та колір, щоб урізноманітнити музичні заняття
- приклади музичних активностей із використанням яскравого атрибута

КОНСПЕКТИ ЗАНЯТЬ

Тетяна Вовк

- 19** **Таємниці чарівних торбинок. Про заняття з дитячої ранньої музики**
Торбиночки — це чудовий спосіб привнести музику в життя дітей. Зазвичай вони це роблять легко й з задоволенням. Однак не всі знають, як правильно використовувати ці іграшки. У статті наведено приклади заняття з використанням торбинок. Також наведено приклади заняття з використанням торбинок. Також наведено приклади заняття з використанням торбинок.

освіта майбутнього

Світлана Сулима

- 27** **Як створити ілюстрації за допомогою програми Copilot**
Ілюстрації створюються стрімко розвиваються. Деякі з них можуть застосовувати в роботі музичні керівники. Наприклад, щоб створити якісне зображення малювати. Сервіс Copilot усе зробить за вас, варто лише правильно дати йому завдання — й отримаєте приклади готових зображень

ТАНЦКЛАС

Тетяна Сторожук

- 33** **Танцюємо і святкуємо день народження в дитсадку**
Які таночки можна поставити під час святкування дитячого дня народження в дитсадку? Звісно ж ті, що потребують мінімум зусиль — масові, прості й запальні! Тримайте опис рухів двох таких таночків на вибір

Цифрова доба кардинально змінила асортимент музичних іграшок – стрімко розширилися їхні розважальні та розвивальні можливості. Розберемося, як віднайти розумний баланс між привабливими для дітей інноваційними технологіями та перевіреними часом засобами музичного розвитку. А також – чи є нині місце традиційній музичній іграшці

Тетяна Прокопівч,
доцент кафедри музикознавства,
фольклору та музичної освіти
Рівненського державного
гуманітарного університету

Музична іграшка цифрової доби – розвага, розвиток

чи ризик? Від дитинства можливо уявити без іграшки. Традиційно улюбленими супутниками дитини з перших днів життя є музичні іграшки — брязкальця, свистульки тощо. Вони відіграють важливу роль у сенсорно-моторному розвитку, викликають позитивні емоції.

Здавалося б, користь занурення дитини у звукову стихію за допомогою музичних іграшок-забавлянок очевидна. Однак сучасне застосування аудіально-ігрової продукції має й негативні аспекти.

Нині батьки охоче купують для дітей новинки іграшкової продукції, адже прагнуть порадувати малюків, сприяти їхньому повноцінному розвитку. Здебільшого віддають перевагу іграшці, яка зовнішньо приваблива й має комбінований набір інтерактивних функцій. Тож звичайне брязкальце із дзвіночками тепер витісняє музичне брязкальце на батарейках із ключиками, мерехтливим підсвічуванням, пісеньками та різноманітними сигналами.

Через високу конкуренцію на комерційному ринку з'являється дедалі більше дитячих товарів. Що більше в іграшки опцій — то вища її ціна. Звісно, висока ціна іграшки не завжди відповідає її розвивальному потенціалу.

Поміркуємо, чи можливо нині, в епоху іграшкового буму, **зберегти традиційні музичні іграшки**. Як досягти компромісу: щоб не відкинути найліпше з минулого й водночас не відставати від сучасності?

Безумовно, різні дитячі та забавки, зокрема й звукові, надзвичайно важливі для розвитку немовляти. Вони стають його першими друзями, стимулюють всесторонній розвиток.

Звичайне брязкальце в перші місяці життя допомагає дитині пізнавати навколишній світ, **ознайомлюватися з формою, кольором і звуком**:

- яскраві кольори сприяють концентрації зорової уваги;

Граючись брязкальцем, дитина навчається координувати рухи, реагувати на звук, вирізняти кольори. Отже, іграшка не лише забавляє, а й розвиває сприйняття. До того ж задіює основні типи сприймання, зокрема: візуальний, аудіальний, кінстетичний.

У давнину наші пращури виготовляли аналог сучасного брязкальця — тарахкальце з доступних натуральних матеріалів. Наприклад, із добре очищеної, вивареної та висушеної трахеї качки чи гуски. Її наповнювали пшеницею, горохом, кукурудзою тощо. Відтак підвищували на ниточці й прикріплювали над коліскою. Щоб тарахкальце було привабливішим його декорували фарбами. До речі, кожен вид зернових вирізнявся специфічним призвуком: пшениця — лавоном, горох — гулінням, кукурудза — гуркотінням. Дитина гралася

Нині виробники дитячих товарів пропонують різноманітні моделі музичних іграшок із пластику, силікону, текстилю та інших промислових матеріалів.

Перед тим як придбати музичну іграшку, зокрема брязкальце, варто звернути увагу на такі нюанси:

- колір іграшки не має бути надто яскравим («кислотним»);
- звук має бути приємним, не надто різким і гучним;
- форма й матеріал — зручними, щоб забезпечити дитину від травмування.

Іграшка має відповідати гігієнічним вимогам і бути безпечною для дитини. Доцільно віддавати перевагу іграшкам зі стандартним набором функцій. Іграшки з надмірною світловою та звуковою ефектністю слід ставитися з обережністю. Зокрема, варто звернути увагу на **можливі ризики**:

- * світлове мерехтіння може подразнювати та втомлювати очі дитини;
- * мелодії, які повторюються, — викликати зникання і спричинити слухову пасивність;
- * низька якість звуковідтворення може зашкодити розвитку музичного сприйняття.

Тож оптимально, коли дитина самостійно освоює звуковий світ, а не за допомогою примітивних мелодій, що не сприяють активному музикуванню та проявам творчості. Адже в малюка може скластися спотворене уявлення, що видобути музику просто — достатньо натиснути на кнопку.

Розвивальна, мультифункціональність сучасних музичних іграшок вражає. Іграшки можуть ознайомити дитину з цифрами та навчити рахувати, озвучити алфавіт і фрази іноземною мовою,

завдяки батарейкам. Водночас варто пам'ятати про можливі ризики використання іграшок на батарейках.

розповісти казку або віршик, заспівати пісеньку або відтворити інструментальну мелодію.

Нині музична іграшка може бути у вигляді будь-якого предмета навколишнього світу, як-от: будиночок, вежа, песик, каченя, квіточка, горщик тощо. Наприклад, іграшкова машинка та її кермо можуть бути оснащені різними звуковими ефектами — сигналами автомобіля, піснями, звуками тварин тощо.

Інтерактивних опцій у сучасних музичних іграшок, що сприяють розвитку, — безліч. Реалізувати їх можливо

Тож до вибору музичної іграшки слід ставитися виважено, аналізувати альтернативні варіанти, не оминати увагою величезний сегмент іграшкових музичних інструментів. Для того щоб якісно взаємодіяти із ними й видобути звук, батарейки не потрібні.

Не забуваймо, що першочергове призначення музичної іграшки — **створити умови для розвитку та творчості** дитини.

Музичний керівник має уміло використовувати новинки музично-іграшкової індустрії для реалізації освітніх завдань, зокрема завдань музичного виховання. Так, музичні іграшки **допоможуть розвивати:**

- * музичну пам'ять, слух, відчуття ритму;
- * дрібну моторику, координацію рухів;
- * уяву, творчі та когнітивні здібності.

Цікаво й невимушено ознайомити дітей зі світом музичних звуків допоможуть ігри з використанням музичних іграшок (див. Додаток 1). Також у пригоді стане весела пісня «Музична іграшка» (див. Додаток 2).

Під час музичних занять важливо варіювати спільні ігрові дії, експериментувати, запевнити дітей, що їхні можливості в музикуванні та творчості невичерпні.

Отже, прогрес диктує правила, ігнорувати їх нерозважливо. Ліпше скористатися можливостями, які дарують нам сучасні технології. Водночас варто пам'ятати, що розвивальна музична іграшка насамперед має бути веселою та захопливою для дитини, **спонукаючи до творчості, експериментів та музичного вираження**. Завдяки цим іграшкам дитина зможе розвивати свої музичні здібності та насолоджуватися процесом вивчення музики.

Ігри з використанням музичних іграшок

Хід гри. Музичний керівник пропонує дітям відгадати, що звучить за ширмою, — музична іграшка, музичний інструмент/-и чи спів. Важливо, щоб діти розрізняли джерело звуку, описували його характер і властивості. А щоб посилити інтерес дітей до гри, доцільно доручати дитині, яка правильно відгадала, що звучить, самостійно обрати джерело звуку й озвучити наступне завдання для дітей. Скажімо, зіграти на музичному інструменті. Самостійна гра навіть довільної / неупорядкованої звукової комбінації подарує дитині незабутні емоції живої творчої дії.

Хід гри. Музичний керівник пропонує дітям «позмагатися» із музичною іграшкою. Щоб дізнати, хто знає більше?

тися завдання, діти мають натиснути на ту чи ту кнопку музичної іграшки. Якщо звучить пісня, у відповідь треба заспівати. Якщо звучить мелодія, потрібно відтворити її за допомогою елементарних музичних інструментів. Завдання можна виконувати по черзі індивідуально або ж групами.

Хід гри. Музичний керівник демонструє дітям старовинні українські брязкальця з різними наповнювачами, розповідає про них. Можна зробити кілька маленьких мішечків із мішквини, наповнити їх різними крупами, щоб порівняти звуки, які вони утворюють. Далі педагог пропонує дітям створити власноруч музичні іграшки, наприклад із контейнерів від кіндер-сюрприза.

Музична іграшка

Грайливо

І-граш-ка чу-до - ва, різ-но-ко-льо-ро - ва. Грає і спі-ва - є -

гар-но за-бав-ля - є. Пі-сень-ку і та - нець, ра-діс-но за-гра - є,

і я з нею ра - зом ве - се-ло спі-ва - ю. Тра-ля-ля-ля-ля - ля-ля

тру - лю-лю-лю-лю, Трам - там-там - там - там - там-там,

1. Трум тум тум тум тум-тум. 2. Трум тум тум тум тум.

1. Іграшка чудова, різнокольорова. 2. Гавкає і нявкає світиться, кружляє.
 # Грає і співає = гарно забавляє. Казочку розкаже = іграшка все знає,
 Пісеньку і танець радісно грає, Я її послухаю і запам'ятаю,
 І я з нею разом весело співаю. Разом з друзями своїми радо заспіваю.

Тру-лю-лю-лю-лю-лю-лю.
 Приспів:
 Трам-там-там-там-там-там,
 Тра-ля-ля-ля-ля-ля-ля,
 Трум-тум-тум-тум-тум-тум. (двічі)

Приспів.